

Спадщина Шталагу 328 (Цитадель): між темним минулим і розкішним майбутнім

Львівська цитадель – це фортифікаційна споруда у Галицькому районі Львова. Будували її починаючи з 1852 по 1854 роки, й складається вона з чотирьох круглих башт.

Знахідки кам'яних знарядь свідчать про те, що Цитадельна Гора була заселена ще в глибоку давнину. У XV столітті тут жили каліки, тому раніше вона носила назву Каліча. Звідси й назва однієї з прилеглих вулиць – Каліча Гора.

Подейкують, що великий цісар Австро-Угорщини Франц Йосиф сам доклав свою імператорську руку до будівництва комплексу.

Фільтрація й українське питання

Концентраційний табір “Шталаг 328” на території цитаделі був створений 1941-го року військовим німецьким командуванням для радянських військовополонених. Став місцем смерті близько 140 000 осіб й припинив своє існування як концтабір в 1944-му році.

Кожна нова група військовополонених була допитана, коли прибула в табір. Нацисти допитували команду армії, комсомольців, членів комуністичної партії та солдатів єврейської національності.

Німецька влада вважала, що військовополонені української національності повинні бути відокремлені від інших полонених. Організації українських

колабораціоністів були зобов'язані допомогти полоненим у харчуванні та одязі. Наприкінці вересня 1941 року німецька влада несподівано оголосила про звільнення всіх українців. 23 вересня 1941 року було звільнено 61 українського військовополоненого. 27 вересня о 7 годині ранку 1500 полонених було звільнено в присутності губернатора Карла фон Ляша, представників німецької військової та цивільної адміністрації та представників Українського Червоного Хреста. Звільненим видали їжу на шляху і вони покинули концтабір через Рогатин-Станиславів.

Сьогодення цитаделі

Час йшов й згодом, за часів незалежної України, весь комплекс перейшов у приватну власність. "Електрон Банк" привласнив найбільший V-подібний корпус у 1991-му році. Згодом у корпусі казарм розташувався "Volksnank". У башті під номером 1 розташована бібліотека імені Василя Сефаника, а в башті номер 2 — готель. Третя башта перебуває в напівзруйнованому стані, а четверта відреставрована, проте пустує. Також збереглися вали та потерни цитаделі, й німецькі бомбосховища.

Отже як символ трагічних подій, "Шталаг 328" став важливим об'єктом для розвитку культури та туризму міста. Його історія нагадує нам про те, наскільки важливо зберігати пам'ять про такі випадки. Консервування подібних споруд дозволяє наступним поколінням вивчати і згадувати минуле, щоб запобігти потенційно схожим помилкам у майбутньому.

На момент написання цієї статті головна вежа цитаделі фігурує в ролі готелю-ресторану з однойменною назвою "Citadel inn". Розгляд готелю на місці колишнього концтабору є неоднозначним. З одного боку, це суперечить концепції збереження автентичності історичної спадщини та вшанування пам'яті жертв. Однак, іронічно, але, скоріш за все, саме відвідувача такого екстраординарного закладу зацікавить його історія.

Подібні історичні будівлі можуть стати потужними центрами морального виховання та освіти. Тому важливо вести відкриті розмови, шукати баланс між збереженням пам'яті та прагненням до розвитку.